

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Sendt pr. e-mail til hoeringplanlov@erst.dk

Høringssvar fra Landbrug & Fødevarer vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning, lov om midlertidig regulering af boligforholdene, lov om naturbeskyttelse og lov om maritim fysisk planlægning samt forslag om lov om ændring af lov om planlægning, sag nr. 2019-11962.

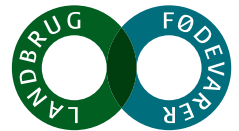
Erhvervsministeriet har den 9. september sendt udkast til ovenstående lovforslag i høring med frist for bemærkninger fredag den 4. oktober 2019.

Fødevarer- og landbrugsvirksomheder er i dag presset af byudviklingen, hvor kommunerne i stigende grad etablerer boliger tættere på deres produktionsfaciliteter. Udfordringer i nærheden af havnearealer vækker særlig stor bekymring, da virksomhederne er afhængige af havneinfrastrukturen. Senest har Kolding Kommune meldt ud, at de vil lukke Kolding Erhvervshavn – et meget væsentligt knudepunkt for fødevarer- og landbrugserhvervet. Med dette lovforslag vil man tillade kommunerne at bygge endnu tættere på virksomhederne. Landbrug & Fødevarer skal overordnet set opfordre til, at man ikke tillader etablering af boliger med oplukkelige vinduer, men kun tillader etablering af hermetisk lukkede boliger i områder med lugtgener.

Lovforslaget vil konkret tillade, at kommunerne kan etablere boliger i områder, hvor lugtgrænseværdierne er overskredet med 400 procent (fra 5 til 25 lugtenheder). Der er tale om en hidtil uset svækkelse af miljøbeskyttelsen overfor borgerne. Forslaget vil således betyde, at det bliver muligt for kommunerne at etablere åbne boliger direkte i virksomhedernes røgfaneer, hvilket må betegnes som særdeles u hensigtsmæssigt.

Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at svækkelsen vil medføre permanente miljøkonflikter og give dårligere livskvalitet for beboerne, som ingen har interesse i. Dertil vil lovforslaget medføre øgede omkostninger og påvirke fødevarerhvervets konkurrenceevne negativt. De øgede omkostninger skyldes ikke mindst, at lovforslaget ikke formår at beskytte virksomhederne imod skærpede lugtvilkår, hvorved berørte virksomheder må forventes at skulle investere omkring 35 mio. kr. pr. produktionsanlæg med henblik på at reducere deres lugtemissioner. Dertil kommer et øget energiforbrug og dermed øget klimapåvirkning i forbindelse med lugtrensning.

Det er Landbrug & Fødevarers overordnede vurdering, at den foreslåede model er helt utilstrækkelig i forhold til at sikre virksomhedernes retsbeskyttelse. Det er samtidig vores opfattelse, at lovforslagets konsekvensvurdering er helt utilstrækkelig og fejlagtig ift. de økonomiske konsekvenser for virksomhederne. Hvis man vil sikre virksomhedernes miljøvilkår, vil det være nødvendigt at ændre Miljøbeskyttelsesloven, så der indsættes en hjemmel til politisk at kunne overskride miljømæssigt fastsatte grænseværdier.

Manglende beskyttelse af virksomhederne

I lovforslaget lægges der op til, at grænseværdierne kan lempes med op til 400 procent som følge af en politisk beslutning. Det vil utvivlsomt medføre et væsentligt øget klageniveau for de berørte virksomheder, som må forventes at opleve stramninger i deres miljøgodkendelser. Det forsøges i lovforslaget at sikre virksomhederne mod disse stramninger ved at få Miljøstyrelsen til at ændre deres lugtvejledning, så det fremgår, at virksomhederne skal tillades de omtalte lempelser, uden at der kan gives påbud om strammere vilkår.

Ovenstående løsning er efter Landbrug & Fødevarer helt utilstrækkelig. Miljømyndighederne er underlagt Miljøbeskyttelsesloven, når de skal regulere virksomheder ift. lugt. I

Miljøbeskyttelsesloven fremgår det klart, at "*Hvis en listevirksomhed medfører væsentlig forurening, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud om, at forureningen skal nedbringes,...*". En politisk fastsat overskridelse af de gældende acceptable lugtgrænseværdier på 400 procent kan næppe anses for ikke at være en "væsentlig forurening". Det betyder, at virksomhederne ikke vil kunne opnå den beskyttelse, som de er stillet i udsigt i lovforslaget, da loven altid vil have forrang overfor en ikke juridisk bindende vejledning. Denne vurdering må det også forventes, at Miljø- og Fødevareklagenævnet vil lægge til grund, da nævnet generelt antager en stram tolkning af miljøbeskyttelsesreglerne. Dette skal samtidig ses i lyset af, at der over den seneste periode generelt er blevet fastsat mere restriktive krav i virksomhedernes miljøgodkendelser i forhold til lugt.

For at sikre virksomhedernes produktionsvilkår er det derfor bydende nødvendigt at foretage en ændring af Miljøbeskyttelsesloven.

Ovenstående problemstilling er meget væsentlig, idet omkostningerne ved lugtbegrænsende foranstaltninger er meget høje. Det er således beregnet, at selv en moderat stramning af lugtvilkårene fra to havnevirksomheder samlet set beløber sig til mellem 50 - 70 mio. kr. i investeringer samt yderligere 1 - 2 mio. kr. i ekstra årlige driftsomkostninger.

Manglende kriterier for godkendelse

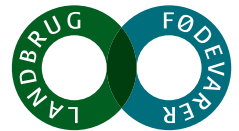
Der er helt nødvendigt, at erhvervsministeren iht. lovforslaget skal godkende brugen af den foreslåede ordning. Landbrug & Fødevarer skal dog anmode om, at det anføres i lovforslaget, at der er tale om en undtagelsesbestemmelse, hvor man kun i helt særlige tilfælde vil give tilladelse til etablering af boliger i områder belastet af lugt. Der mangler samtidig en basal beskrivelse af de kriterier, som der skal lægges til grund for en godkendelse. Disse kriterier bør omtales i lovbemærkningerne.

Landbrug & Fødevarer skal anmode om, at det fx beskrives klart, at godkendelsen er afhængig af, at kommunen ikke kan opnå de samme kvadratmeter boligareal på anden vis, fx ved etablering af lavere bygninger i andre højder, andre steder i kommunen.

Det bør samtidig anføres i lovbemærkningerne, at kommunens ansøgning også skal gøres tilgængelig for de berørte virksomheder.

Væsentlig svækkelse af miljøbeskyttelsen bør fremgå klart

I lovforslaget fremgår det meget overordnet, at man vil lempe lugtgrænseværdierne med op til 20 lugtenheder. Det bør gøres meget klart i starten af lovbemærkningerne (og i den øvrige kommunikation), at man med lovforslaget vil godkende en væsentlig svækkelse af miljøbeskyttelsen. Som minimum bør det nævnes, at den procentuelle lempelse af grænseværdierne er på op mod 400 procent.

Det bør samtidig fremgå af lovbemærkningerne, at der ingen erfaringer er med så store lempelser af lugtgrænserne, og at man ikke ved, hvad en lempelse på 20 lugtenheder vil have af konsekvenser for beboerne.

Store måleusikkerheder

Etablering af boliger med oplukkelige vinduer og altaner i "lugtfanen" må forventes at medføre ekstra klager og dermed flere eftervisningsmålinger. Da usikkerhederne ved lugtmålinger er på over 100 procent, vil flere målinger i sig selv medføre, at risikoen for at registrere målinger over virksomhedernes grænseværdier stiger yderligere. Dette vil over tid medføre, at virksomhederne kan blive pålægges fordyrende lugtvilkår.

For at imødekommen denne problemstilling bør det i lovbemærkningerne præciseres, at usikkerhederne ved en lugtmåling skal komme virksomheden til gode. Dette princip er i øvrigt allerede gældende i forhold til støjmålinger, og der er således tale om videreførelse af en allerede eksisterende praksis.

Lugtvejledning

Den forestående ændring står i skarp kontrast til Miljøstyrelsens høring af en ny lugtvejledning, som lægger op til at stramme lugtvilkårene for virksomhederne. Blandt andet lægges der op til, at virksomhederne skal have strammet deres lugtvilkår ift. eksisterende højhuse. Det er vanskeligt at se rimeligheden i denne forskelsbehandling, hvor kommunerne får lempet deres lugtregulering markant, mens man modsat strammer lugtreguleringen for virksomhederne.

Landbrug & Fødevarer skal derfor opfordre til, at det i lovbemærkningerne præciseres, at man i en kommende lugtvejledning ikke vil stramme lugtreguleringen overfor virksomhederne.

Ansvar for overskridelser?

Der vil altid være en risiko for, at der sker fejl i lugtmålingerne. Dertil kommer, at modellen for beregning af lugtgrænseværdierne (OML-modellen) ændres løbende, hvorved beregningen af lugtniveauet i højden fx kan ændre sig.

Det bør klart beskrives, hvem der har ansvaret for overskridelser, som skyldes fejl i lugtberegninger eller ændringer af OML-modellen, og at virksomhederne ikke kan holdes ansvarlige for sådanne forhold.

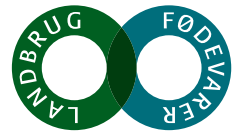
Specifikke bemærkninger

Side 1, nr. 2 vedr. udpeging af lugtbelastende områder

Der lægges op til, at kommunerne kan udpege to lugtbelastende arealer hvert fjerde år. Det tilføjes endvidere, at der kan udpeges et yderligere lugtbelastet areal, hver gang der er givet byggetilladelse svarende til 80 pct. af byggeretten på et af de udpegede arealer.

Landbrug & Fødevarer anser lovforslagets godkendelsesordning som en forsøgsordning, da der ikke er erfaring med så markante lempelser af lugtgrænserne. Mulighederne bør derfor begrænses mest muligt, ind til der er kommet erfaringer fra etableringen af nye højhuse. Landbrug & Fødevarer skal på den baggrund anmode om, at der ikke gives tilladelse til udpeging af yderligere lugtarealer, hver gang der er givet byggetilladelse svarende til 80 pct. af byggeretten.

Side 2, nr. 10 vedr. tilladelse fra erhvervsministeren

Det er væsentligt, at der lægges op til en undtagelsesbestemmelse. Landbrug & Fødevarer skal anmode om, at der lægges op til en stram tolkning af eventuelle tilladelser.

Side 10, vedr. høring af virksomhederne

Det er nødvendigt, at erhvervsministeren i henhold til lovforslaget skal partshøre berørte virksomheder direkte ifm. en tilladelse. Det vil blandt andet sikre, at virksomheden er opmærksom på ansøgningen, samt være med til at kvalificere beslutningens konsekvenser for produktionen.

Side 12, vedr. adgang til grønne arealer

Det er hensigtsmæssigt, at det i lovforslaget sikres, at borgere i lugtbelastede boliger sikres direkte adgang til grønne arealer, og at de ikke skal ud på en længere gåtur for at komme til dette areal. Det vil i mindre omfang reducere de gener, som borgerne samlet set oplever i og omkring deres bolig.

Side 13 og 17 vedr. lovforslagets konsekvenser

Det fremgår, at lovforslaget ikke har regionale konsekvenser. Dette mener Landbrug & Fødevarer ikke er korrekt, idet lovforslaget i sin nuværende form må forventes at medføre fordyrende stramninger af virksomhederne miljøvilkår, som skal finansieres af deres kunder, som i vidt omfang befinder sig i regionerne omkring virksomhederne. Det samme gør sig gældende ift. konsekvenserne for erhvervslivet, hvor det nuværende udkast til lovforslag må forventes at medføre væsentlige økonomiske byrder, idet beskyttelsen af virksomhederne via en ændring af lugtvejledningen er helt utilstrækkelig.

Da der må forventes et øget klageniveau, må det også forventes, at der vil ske en stigning i de administrative konsekvenser for borgere, virksomheder og det offentlige.

Side 14, vedr. lugtbegrænsende tiltag

Det fremgår, at lugtbegrænsende tiltag fx kan være at forhøje en skorsten. Dette bør korrigeres, idet en skorsten som udgangspunkt ikke kan forhøjes, men skal reetableres på ny.

Side 12, vedr. oplysninger til lejer og ejer

Det fremgår, at lejere og ejere af ejendomme med øget lugtpåvirkning skal orienteres om lugtgenerne. Det er i den forbindelse væsentligt, at oplysningen er konkret og har værdi for ejer eller lejer. I dette tilfælde vil det fx være relevant at stille krav om oplysning af den procentuelle overskridelse.

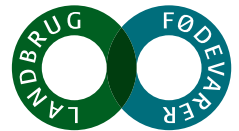
Vedr. § 15 ift. husdyrbrug

Det er hensigtsmæssigt, at beskyttelsen af husdyrbrug fastholdes i lovforslaget. Det vil sikre, at kommunerne ikke uden videre kan begrænse husdyrbrugenes udvikling ift. etablering af boliger i deres nærhed.

Side 26. vedr. vejledende tekst

Sætningen i næstsidste afsnit bør justeres i lovbemærkningerne, jf. nedenstående:

"Miljøstyrelsens lugtvejledning vil, som opfølgning til planlovsændringen, blive suppleret med vejledende tekst om, hvordan miljømyndigheden skal regulere lugt fra bestående virksomheder i boligområder, der er udlagt til lugtbelastende områder således, at lokalplanen og boliger opført efter lokalplanen ikke betyder, at eksisterende virksomheder i området vil blive pålagt udgifter til lugtbegrænsende tiltag eller andre begrænsninger..."

Bemærkninger til lovforslagets del 1 vedr. § 1, stk. 1, punkt 7 – Supplerende redegørelseskrav ved kommuneplanlægning for Grønt Danmarkskort

Med ændringen indføres der et krav til kommunerne om, at der i forbindelse med kommuneplanen hvert 4. år eller ved eventuelle temarevisioner af det Grønne Danmarkskort, skal gøres rede for realiseringen af planlægningen for Grønt Danmarkskort.

Landbrug & Fødevarer kan godt se det hensigtsmæssige i et sådan redegørelseskrav, da det vil kunne være med til at skabe klarhed over udviklingen i det Grønne Danmarkskort. I den forbindelse er det dog helt afgørende at pege på, at det er en meget stor udfordring i forbindelse med Grønt Danmarkskort, at der reelt ikke er afsat nogen midler til, at kommunerne kan realisere planlægningen.

Landbrug & Fødevarer har gentagne gange påpeget det yderst uhensigtsmæssige i, at der i forbindelse med Grønt Danmarkskort bliver udpeget potentielle naturområder uden, at der er klare retningslinjer for konsekvenserne her af eller en klar plan for, hvordan man i samarbejde med de berørte lodsejere kan realisere denne planlægning.

Konsekvensen her af er, at der er en stor risiko for, at udpegede arealer fastlåses på ubestemt tid uden at der reelt sker en naturforvaltningsindsats eller på anden måde sikres en kompensation til lodsejeren for evt. aktuelle eller potentielle rådighedsindskrænkninger.

I den forbindelse havde Landbrug & Fødevarer gerne set, at der var sat en begrænsning på kommunernes udpegning således, at kun arealer som realistisk set ville kunne realiseres inden for en kortere periode (fx 12 år) kunne blive udpeget. I den forbindelse ville en redegørelse om fremskridtet i realisering af planlægningen være et centralt værktøj.

Det fremgår af de overordnede bemærkninger til lovforslaget afsnit 2.2.2 side 10, at redegørelsen skal .."medvirke til at fremme den offentlige debat og fokusere den kommunalpolitiske diskussion om udpegningen og udviklingen af naturværdier inden for Grønt Danmarkskort".

Da der i høj grad kan være tale om privatejede arealer bør det tilføjes, at redegørelsen også skal danne grundlag for en dialog med berørte lodsejere, således at de holdes informeret om, hvilke tanker kommunen gør sig om de arealer, der indgår som en del af det Grønne Danmarkskort. En sådan direkte dialog mellem lodsejer og kommune vil kunne være med til at fremme forståelsen og evt. også realiseringen af Grønt Danmarkskort.

Det vil være aldeles uhensigtsmæssigt, hvis de planlagte redegørelser munder ud i en situation, hvor der skabes offentlig debat om konkrete tiltag / arealer i forbindelse med Grønt Danmarkskort uden at de direkte berørte lodsejere er tilstrækkeligt inddraget og informeret.

Hvis der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Henrik Borg Kristensen
Chefkonsulent

Miljø, Klima & Bæredygtighed

D +45 3339 4656
M +45 3070 3119
E hbk@lf.dk